

Halálának 100. évfordulóján

In memoriam ifj. Sporzon Pál (1867-1917)

ifj. Sporzon Pál (1867-1917)

Ifj. Sporzon Pál 1867. augusztus 29-én született Budán. Édesapja, id. Sporzon Pál (1831-1917) gazdasági író és neves tanára a keszthelyi gazdasági tanintézetnek, majd később a Magyaróvári Gazdasági Akadémiának. Műszaki érdeklődésű fiát kora ifjúságától az agrártudományok felé irányította.

Ifj. Sporzon Pál elemi és középiskolai tanulmányait Keszthelyen, Magyaróváron és Pozsonyban végezte, végül a magyaróvári Gazdasági Akadémián szerzett diplomát. 1893-ban a budapesti József Nádor Műszaki Gazdaságtudományi Egyetem Mezőgazdasági Géptani Tanszékére hívták tanársegédnek. Egy esztendővel később már a nevezett tanszéken, mint a mezőgazdasági gépkísérleti állomás adjunktusa dolgozott. Állása mellett folyvást képezte magát, mezőgazdasági gépészettel és építéssel kapcsolatos tárgyakkal kiváló eredménnyel vizsgát tett. Rendszeresen publikált

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület (OMGE) hivatalos közlönyébe, a Köztelek c. folyóiratba.

1892-től jelentősen bekapcsolódott az OMGE munkájába. Két évvel később kezdeményezésére megalakult a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének Géposztálya. Rendszeresen beszámolt az ország különböző helyein tartott mezőgazdasági gépkiaállításokról, gépbemutatókról.

1895-ben a Debreceni Gazdasági Tanintézet műszaki tanszékére került, ahol többek között gazdasági építészeti tevékenységet is folytatott. Behatóan foglalkozott a mezőgazdasági munkagépekkel. Tanulmányaiban a gépekről írt szöveget számos műszaki rajzzal, illusztrációval egészítette ki. 1895-ben kapcsolódott be az országos gépbemutatók, versenyek, kiállítások szervezésébe, rendezésébe. Ennek során ifj. Sporzon Pál 1897-ben megörökölte a Köztelek című lapban a „Gazdasági gépészet és technológia” rovatot, amelyet húsz éven keresztül, egészen haláláig vezetett. A rovat szerepéről és jelentőségéről a jubileumi szám 1911-ben méltóképpen emlékezett meg, kiemelve a nagy jelentőségű mezőgazdasági gép és eszkbemutatókat.

1907-ben az OMGE Mezőhegyesen rendezett nemzetközi mezőgazdasági talajművelő gépversenynek és kiállításnak volt a főszervezője. 1910-ben jelent meg „A Kőszegi-féle talajművelő gép és annak jelentősége” című tanulmány hároméves kísérletezés eredményei alapján. Nemcsak elméleti szempontokkal támasztotta alá nézetét, hanem tapasztalaton alapuló méréseredményekkel és munkaköltség számításokkal is.

1913-ban a felvidéki Pozsony vármegyei Galántán (jelenleg Szlovákia) tartotta az OMGE a második nagyszabású nemzetközi szántógép bemutatóját, ahol a Kőszegi-féle talajművelő gépet itt is láthatta a közönség. A mező-

hegyesi és galántai gépbemutatók kiváltották a világ szakközönségének elismerését, amely elsősorban ifj. Sporzon Pál személyének és a Gépkísérleti Állomásnak szólt.

Többször tett tanulmányutat külföldön (Ausztria, Németország, Anglia, Dánia, Hollandia, Franciaország, Kanada, Egyesült Államok). Utjairól részben a hivatalos jelentésekben, részben a Köztelek című lapban és más szaklapokban írt cikkeiben számolt be. A mezőgazdasági gépekről írt műszaki leírásai közérthetőek voltak, amelyekben ismertetette a kezelősükkel, használatukkal kapcsolatos tudnivalókat. Utolsó munkáit az OMGE megbízásából készítette.

Ifj. Sporzon Pál 51 esztendősen, száz évvel ezelőtt, 1917. december 4-én hunyt el Budapesten.

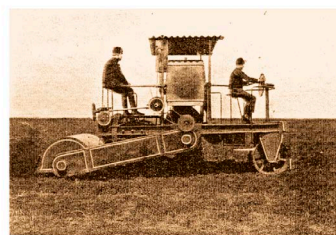
Réz Gyula
muzeológus

A KŐSZEGI-FÉLE TALAJMŰVELŐGÉP ÉS ANNAK JELENTŐSÉGE.

TANULMÁNY.

IRTA:

IFJ. SPORZON PÁL

A MAGYARÓVÁRI M. KÖZ. GAZDASÁGI AKA-
DEMIA MEZŐGÉP-ÉS MEZŐGÉPÉSZETI TANSZÉK
TANÁRA. — A M. KÖZ. MEZŐGAZDASÁGI GÉP-
KÍSÉRLETI ÁLLOMÁS VEZETŐJE.A SZERZŐ TULAJDONA
MINDEN JOG FENNTARTVABUDAPEST
"PATHA" IRDAJAI VALLALAT ON NYOMDAI BESZÁLLÁSÁVAL
1910

VII. évfolyam.

Budapest, 1897. évi június hó 16-án

48 (504) szám.

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek),
Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.